

אויסגאבע פון חיזוק
און השקפה פאר
די אידישע שטוב,
אריינצוברענגען
שמחה און שלום
תשע"ב לפ"ק

גליון לחיזוק
וביסוס הבית
היהודי על אדני
השמחה והשלום
גליון כ"ג

בנין עירי עיר

אשת חיל עטרת בעלה

אין שטוב פון משפחת ארעמשפיץ הערשט גרויס זארג, מען האלט שוין צוויי וואכן פאר די חתונה פון זייער לייבעלע, און עס איז נאכנישט דא מיט וואס אנצוהייבן, ר' שמרי ארעמשפיץ האט פארוכפן אן אסיפה, וואו עס האבן זיך באטייליגט, ער, זיין פרוי מרת ארעמשפיץ, און חתן דנן לייבעלע.

פלוצלינג איז ר' שמרי אויפגעשפרונגען: הודו לה, עס איז מיר יעצט בייגעפאלן א געניאלע עצה וואס וועט לעזן אלע אונזערע פראבלעמען, ווי פאלגענד:

"ברוך ה' איז איך האב נאך ביי מיר אין קעשענע איין איינציגן דאלער, נעם דעם דאלער לייבעלע, און גיי מיט דעם קויפן א לאטערי טיקעט, דער לאטערי שפילט אויך הונדערט מיליאן דאלער קומענדיגע זונטאג. אזוי אז מאנטאג וועלן מיר שוין האבן גענוג געלט איינצוקויפן פאר די חתונה, און עס וועט נאך איבערבלייבן רעשט, פאר די קומענדיגע קינדער."

א געוואלדיגע בייפאל און א אויסערגעווענליכע גוטע עצה, אבער דאס איז אלעס נאר אויב ער וועט געווינען די לאטערי, דעמאלס וועט טאקע זיין די והותר, גענוג און איבריג צו קענען חתונה מאכן די אייגענע, און די קינדער פון אלע שכנים.

און וואס איז אויב ער געווינט נישט די לאטערי? אויף דעם איז נישט דא קיין פלאן.

א מאן א תלמיד חכם און א מתמיד, איז דאס וואונטש פון יעדע אידישע טאכטער, זי ווערט צוגעגרייט צו דעם, וויאזוי מען דארף שעצן תורה, און אכטונג געבן נישט מבטל זיין דעם מאן פון לערנען, און וויפל מען דארף זיך אוועק געבן פאר תורה, און זיין א מסתפק במועט.

זי איז גרייט הונדערט פראצענט מיט אלע כחות צו אנעמען און שעצן איר צוקונפטיגער מאן דער גאון און תלמיד חכם, וואס שטייט אויף פינף פארטאגס, און גייט אין כולל פון צען ביז זיבן, און דערנאך צוריק אין נאכט כולל.

זי פארשטייט אז אזא מאן דארף מען אויסהערן, אים פרעגן א מיינונג, און זיך רעכענען מיט זיינע באדערפענישן, אים אפווארטן פונקטליך און צושטעלן עסן, וואס הייסט? איר מאן איז דאך א

תלמיד חכם, און זי דארף אים אויסערגעווענליך מכבד זיין ווי עס פאסט פאר א תלמיד חכם.

דאס איז אלעס נאר אויב איר לאטערי טיקעט וועט שפילן "א מאן א תלמיד חכם".

און וואס איז אויב איר לאטערי טיקעט וועט שפילן אנדערש? אויף דעם איז זי נישט געווארן צוגעגרייט.

מען האט איר געלערנט פון מכבד זיין א מאן א תלמיד חכם, איינער וואס נוצט נאכאנאנד די ספרים וואס ליגן אין ספרים שראנק, און דוקא די גרויסע און די שווערע, נישט די קליינע... אים דארף מען ארויף קוקן און מכבד זיין, זיך רעכענען מיט זיין מיינונג, און ארויסווייזן רעספעקט אויף טריט און שריט, פאר ווייניגער פון דעם האט מען איר נישט צוגעגרייט, און עפעס אנדערש האט מען איר נישט געלערנט, און זי ווייסט נישט וויאזוי מען עסט דאס.

און וואס איז מיט א מאן וואס איז מער ירא שמים ווי תלמיד חכם, אדער מער בעל מדות ווי תלמיד חכם, אדער גאר א מאן וואס צייכנט זיך נישט אויס מיט עפעס עקסטער, ביי זיי איז נישטא דער פליכט פון געבן כבוד און רעספעקטירן? אים קומט זיך נישט קיין שעצונג. אפשר גאר דארף מען אים שטארק מוטשען ער זאל מסכים זיין צו ווערן א מאן א תלמיד חכם?

דער רמב"ם פסקיט: "וכן צו על האשה שתהיה מכבדת את בעלה ביותר מדאי ויהיה עליה מורא ממנו ותעשה כל מעשיה על פיו ויהיה בעיניה כמו שר או מלך מהלכת בתאות לבו ומרחקת כל שישנא וזה דרך בנות ישראל ובני ישראל הקדושים הטהורים בזיווגן ובדרכים אלו יהיה ישובן נאה ומשובח".

טייטש: "די הייליגע חכמים האבן באפוילן די פרוי, אז זי זאל מכבד זיין דעם מאן גאר שטארק, זי זאל זיך פארכטן פון אים, און טון אלע אירע מעשים לויט זיין באפעל, ער זאל זיין אין אירע אויגן ווי א הער און א קעניג, זי זאל נאכגיין וואס זיין הארץ באגערט, און דערווייטערן אלעס וואס ער האט פיינט. און דאס איז דער וועג וויאזוי הייליגע און ריינע אידישע קינדער פירן זיך אויף, און אזוי וועט זיין זייער צוזאמענלעבן שיין און געלויבט".

קיין איין ווארט ווערט נישט דערמאנט איבער וואסערע סארט פרוי אדער מאן מען רעדט, יעדע פרוי וואס איז חתונה געהאט צו איר מאן האט דעם זעלבן פליכט, יעדער וואס איז אין כלל פון "בנות ישראל ובני ישראל" האט באקומען די הדרכה פון רמב"ם.

צו מנדב זיין א גליון לעילוי נשמת וכדו' כדי לזכות את הרבים רופט: 347-554-1199 אדער שיקט א אימעיל צו binyan@yeshivanet.com

הכבוד לבא, מען נעמט דאס אפ מיט פראצענטן, אדער ביי זיך, אדער ביי די קינדער.

די פאלגענדע מעשה וואס דער מדרש דערציילט (בראשית רבה פרשה כ') ברענגט שטארק ארויס דעם ריכטיגן בליק פון א פרוי צו איר מאן אין אלע אומשטענדן:

א פרוי וואס האט געשטאמט פון איינע פון די חשוב'טע מיוחס'דיגע משפחות, האט חתונה געהאט צו א מאן, וואס האט זיך ארויסגעשטעלט צו זיין א פאלנער רויבער, וואס פלעגט זיך דרייען ביינאכט אין די גאסן און בארויבן די איינוואוינער. און אויסער דעם וואס זיין פערזענליכקייט איז געווען טונקל, פלעגט ער איר אויך שטארק וויי טון און מצער זיין. די הייליגע תנאים האבן דאס געהערט, און זיי זענען אריבערגעגאנגען צו אים אין שטוב, כדי אים צו מוסר'ן פארוואס ער פירט זיך אזוי.

די פרוי וואס האט באמערקט ווי די תנאים קומען אריין צו איר, איז זיי אנטקעגן געגאנגען און זיי ענטפאנגען מיט א גאלדענע מנורה, וואס אויף דעם איז געווען ארויפגעלייגט א כלי חרס - א ערדענע כלי וואס האלט די ליכט.

זענען די מפרשים מסביר וואס איז געווען איר כוונה מיט דעם, אז זי האט געוואלט צייגן פאר די תנאים, אז כאטש זי איז חשוב'ער פון אים, און זי איז געגליכן צו א גאלדענע מנורה, ווייל זי שטאמט פון גרויס יחוס, און פירט זיך ווי עס דארף צו זיין. און איר מאן, וואס בארויבט מענטשן אין גאס, איז נישט מער פון א שארבענע כלי, דאך שטייט ער העכער פון איר, און זי רעספעקטירט אים נאך אלס, און איר ליבשאפט צו אים איז נישט קלענער געווארן, וויבאלד ער איז איר מאן.

עס איז ריכטיג אז דאס איז שווער אראפצוברענגען צו אונזערע השגות, ווען מען האט א מאן א גאסן רויבער און נאכדערצו פירט ער זיך נישט כלפי די פרוי ווי עס דארף צו זיין, אבער וואס מען קען יא ארויסנעמען פון דעם מדרש אין פראקטישן לעבן, אז די אהבה און כבוד צו א מאן, איז נאר און דייקא צוליב דעם וואס דער רבש"ע האט אים אוועקגעשטעלט העכער פון די פרוי.

זעלבסט פארשטענדליך אז מען רעדט נישט פון אויסערגעווענליכע פעלער וואס ס'איז דא ריכטיגע פראבלעמען און ערנסטע סיבות וואס ברענגט פאר די פרוי שוועריגקייטן צו מכבד זיין און רעספעקטן, וואס דעמאלס מען דארף הילף פון אינדרויסן. נאר מען רעדט אין אלגעמיין, ווען דער מאן איז מקיים בתמימות וואס שטייט אין די כתובה "ואנא אפלח ואוקיר ואיזון ואפרנס", "איך וועל ארבעטן און דיר האלטן בכבודיג, און שפייזן", און די פרוי האט נישט באקומען דעם ריכטיגן געדאנקען גאנג, אז רעספעקטירן דארף מען דעם מאן זעלבסט, און נישט נאר די תורה וואס ער לערנט.

די חשיבות און דער שאץ פון די פרוי איז געוואנדן וויאזוי זי שטעלט אהער איר מאן. אשת חיל עטרת בעלה, די פרוי איז דער קרוין פון דעם מאן. א קרוין טוט מען נאר אן פאר א קעניג, אז די פרוי באהאנדלט איר מאן ווי א קעניג, איז זי ווערד צו זיין דער קרוין פון איר מאן. אויב אבער זי באהאנדלט אים ווי גארבידז"ש (מיסט), איז זי נישט ווערד מער ווי צו זיין א גארבידז"ש בע"ג (מיסט זעקל). און דער אויסוואהל איז אין אירע הענט.

די פליכטן פון א פרוי צו א מאן איז נישט געוואנדן אין קיין תנאי, אז אויב ער איז קלוג, רייך, א למדן, א פראפעסער, א בעל מדות, קומט זיך אים כבוד. נאר דער פאקט אז ער איז דער מאן, ברענגט מיט זיך א פליכט אים מכבד צו זיין, און אים אפגעבן זיין פארדינטן כבוד אלס ראש הבית, רעספעקטירן זיין מיינונג, און אים איבערגעבן דאס ערשטע און דאס לעצטע ווארט.

פונקט אזוי ווי מען פארשטייט אז מכבד זיין א קעניג, מכבד זיין עלטערן, איז נישט געוואנדן קיין משהו, אין זייערע פערזענליכע מעלות און כשרונות, עס מאכט נישט אויס אויב דער טאטע איז א רב, אדער א פשוטער ארבייטער, דער חיוב פון כיבוד אב ואם איז די זעלבע. אזוי אויך ווען מען רעדט פון מכבד זיין א מאן, מאכט נישט אויס קיין שום חילוק וואס די פערזענליכקייט פון דעם מאן איז. דער פאקט אז ער איז דער מאן, איז פונקט גענוג ער זאל פארדינען שעצונג און די וועלט'ס כבוד.

מכבד זיין א מאן, איז אויסדריקליך צוליב זיין "פאזיציע" און נישט צוליב זיינע "מעלות", ווען דער מאן איז "אויך" א תלמיד חכם, איז דא א חיוב צו מכבד זיין די תורה און א תלמיד חכם, וואס פערצופאל איז דאס יעצט איר מאן, אבער דאס גיט נישט צו קיין משהו, צו דעם חיוב פון מכבד זיין דעם מאן בלויז פאר דעם "ווייל ער איז מיינ מאן".

עס איז זיכער אז מען דארף מחנך זיין די קינדער צו מחשיב זיין א תלמיד חכם, צו מחשיב זיין די תורה, און זיכער איז מען בארעכטיגט דאס צו זוכן, און מתפלל זיין מען זאל דאס טרעפן, אויב עס זעט אויס צוגעפאסט, אבער נאך אלס טאר דאס נישט זיין א תנאי, אז דאס קינד זאל אויפכאפן פון די עלטערן אז נאר אויב ער איז טאקע דאס וואס מען האט געטראכט און געמיינט פאר די חתונה, איז ער ווערד צו זיין רעספעקטירט.

מען דארף לערנען די קינדער, אז מכבד זיין א מאן איז נישט געוואנדן אין זיינע כשרונות און פעהיגקייטן, נאר דער פאקט אז ער איז דיין מאן, פארפליכטעט שוין אים אפצוגעבן זיין פארדינטן כבוד, אפגעזען וואס ער איז. דער רבש"ע האט אזוי איינגעשטעלט די טבע אין די בריאה, אז א פרוי זאל קענען ארויף קוקן אויף איר מאן, און זיך מכניע זיין פאר אים, און שטיין צו זיין זייט, אין אלע אומשטענדן. מען דארף נאר אכטונג געבן נישט צו לערנען דאס פארקערטע, א קליינע קרום מיט די נאז דורך איינע פון די עלטערן איז גענוג דאס קינד זאל אויפכאפן א פאלשע אויפאסונג וויאזוי זי זאל זיך באציען צו איר מאן, און קען גורם זיין א גרינגשעצונג ח"ו מיט נישט גוטע נאכפאלגן.

און אדרבה, א פרוי וואס נעמט אן דער מאן אזוי ווי זי האט אים באקומען, און גיט אים אפ דעם ריכטיגן כבוד און רעספעקט, האט שוין אין גאר אסאך פעלער געברענגט געוואלדיגע רעזולטאטן, אז די מענער זענען געווארן שטארק געהויבן ברוחניות ובגשמיות, צוליב דעם וואס זיי האבן באקומען דעם ריכטיגן כבוד און רעספעקט, און געווארן אנגענומען לויט וויאזוי זיי זענען אמת'דיג.

אבער נישט דאס דארף זיין דער ציהל פון מכבד זיין דעם מאן, די פרוי דארף אויספירן אירע פליכטן מיט אלעס וואס איז אין אירע בעסטע מעגליכקייטן, מיט תמימות און ערליכקייט, וסוף

בחכמה יבנה בית

דעיזן בנושא שלימות הבית, בקשר לפרשת השבוע

הבורא את ישראל ומשרע"ה עמהם ליגעם בדרך כ"כ, והי' אפשר שילכו ממקום למקום ע"י עננים ובקפיצת הדרך והלא כל ההליכה במדבר הי' בדרך נס עיי"ש. ותירץ עמו וז"ל אמנם ברור שגם בדרך נסיעתם הי' בו צורך לתקן ניצוה"ק בדרך ההוא, דעל ידי קומת הקדושה השלימה, ס' רבוא נשמות קדושות ומשרע"ה והשכינה הק' והתוה"ק עמהם ביררו בירור עצום בכל המקומות אשר עברו שם, ורמו ע"ז האוהחה"ק (בהעלותך) עה"פ ויש אשר הי' הענן מעבר ועד בוקר וגו', וזלה"ק היודע נסתרות היה משער שיעור אשר יספיק לביורו במקום ההוא אם מעט ואם הרבה והיו מתעכבים כפי הצורך, גם לא היו חונים אלא במקום שיש לברר ולא במקום שיספיק בו הביורו במשך זמן הילוכם בו עכ"ל, ובוה יבואר מה שהי' צורך שיהי' הליכתם בדרך ממסע למסע לעבור דרך המדבר ולא יספיק שיהי' הליכתם ע"י קפיצת הדרך כי בעברם דרך המדבר תיקנו וביורו ניצוה"ק בכל מקום תדרוך כף גולגל ע"כ. סוף דבר היוצא לנו מזה, שכלל ישראל בעברם במדבר הגדול והנורא, כלל הליכתם, מסעם ותניינם, הי' למטרה אחת לצורך בירור ותיקון ניצוה"ק, ויש שהי' היכולת לתקן דרך הילוכם או לא הוצרכו לחנות במקום זה, ויש שהוצרכו לחנות ימים ושנים הרבה עד שהוציאו משם כל ניצוה"ק הקדושה אחת לאחת. ועיי"ש בדברי יואל שהארץ בענין שממעם זה מציינו גם אבוה"ק שהיו נעים וממולמלים אף שהי' אפשר שיסתבב להם הצלה באופן אחר, ומכאן יתירץ הענין דכמו שמצינו כאן שאע"ג שכל הליכתם במדבר הי' בדרך נס, מכל מקום הוצרכו לילך ממקום למקום להוציא הניצוה"ק שלא הי' אפשר באופן אחר רק אותו הזמן הי' מוכשר ומסוגל לזה לתקן המקומות ההם, וכמ"ש הבעש"ט הק' מה' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ שאף שהאדם אינו יודע ומשיג עצם התיקונים שמזכר לתקן, והוא חפץ בדרכו למוצא עצמו, אבל מה' ית' כוננו דרכו להיות נשלם על ידו תיקונים הראויים השייכים לשורש נשמתו עכתו"ד רבינו בדברי יואל ועיי"ש באריכות.

אפשר שיחמיא המטרה מלתקן הניצוה"ק

והנה ראיתי בס' צנצנת אהרן (עקב) שהביא מס' אמרי יהודה (ברעואן) שכ' פי' נחמד על הפסוק (דברים י"א כ"ד) כל המקום אשר תדרוך כף גולגלם בו לכם יהיה, וז"ל אפ"ל דהנה מה' מצעדי גבר כוננו ולפעמים מגלגלן משמים שיסע אדם למקום שמעולם לא עלה על דעתו שיסע לשם למען יתקן בשם איוהו יתקן הנצרך שיתקן על ידו, וכן היה גלות מצרים למען לברר משם

כל המסעות והצער של בני הוא לצורך הוצאת ניצוה"ק

הקדושה

ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' ואלה מסעיהם למוצאייהם, כבר הקשו המפרשים שראוי להבין שינוי הלשונות בפסוק, דפתח מוצאייהם למסעיהם, ומסיים להיפך.

ונקדים מש"כ האוה"ח הק' בענין המסעות והחניות וז"ל עוד נראה בהעיר למה בחר הכתוב למנות המסעות ולא החניות ומה גם לדבריהם ז"ל (מד"ר כאן) שאמרו משל למלך וכו' כאן ישגנו כאן וכו' עד כאן, שזה יותר בזכרון החניות לא במסעות, גם לפי מדרש אחר (תנחומא) שאמרו שהזכיר המסעות לקבוע להם שכר לעתיד לבא דכתיב (ישעי' לז) ישושם מדבר וגו' לפי זה היה ראוי למנות החניות.

אכן יתבאר על פי דברי אנשי אמת (זוח"ב קנו) שאמרו שהליכת ישראל במדבר היתה לברר ניצוה"ק הקדושה שאנס איש הבליעל החונה במדבר השמם ששם קנה מקומו מקום נחש שרף ועקרב ודרכו שם עדת ה' להוציא בולעו מפיו, והוא המעם שהיו ישראל חונים במקום אחד שנה ובמקום אחר י"ב שעות שהוא כפי מה שצריך לביורו הניצוה"ק שישנם במקום ההוא, וביורו זה אין כח בעולם שיכול עשותו וזלת קדושה השלמה ובסוד שלימות מחברת הכללות ומחברת הפרטות, קדושה השלמה היא השכינה וישראל והתורה, ומחברת הפרטות הם ס' ריבוא נשמות קדושות, מחברת הכללות הוא משה רבינו בסוד משה עמו, כי הוא אילן שממנו נוצצו נשמות ס' ריבוא שהיו שם, ונסתייעו בעזר אלהי בשכונת שוכן הבירה ושברו מלתעות עול וביורו בירור עצום.

וכפי זה תכלית המעשה הוא כשנוסעים היו נוסעים עמהם כל הדומה למין הקודש לא בזמן החניה שעדיין לא נעשה עמו דבר, והוא מה שרמו במאמר אלה מסעי אלה פסל כל המסעות שבעולם שאין מסע כזה שהיו נוסעים עמהם הן קדוש ויקר שאין ערוך אליו, והגם שקדמו האבות ודרכו מקומות ועשו חלקם בביורו ניצוה"ק, לא הגיעו לגדר זה, ואמר הכתוב עצמו מעם עילוי מסעות אלה לפי שהם של בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים ונצרכו בכור הברזל שהיא ארץ מצרים כאמור ובוה היו נשמותם ראויים לברר ניצוה"ק הקדושה בכל המקום אשר יבואו שמה, ועוד לצבאותם שהיא שלימות הצבא אשר תשרה עליו השכינה שהוא מספר ס' ריבוא ופחות ממספר זה אינו בגדר השלימות עכ"ל"ק.

וממוצא דבריו אנו למדין שהוצאת הניצוה"ק התקיים בזמן החני' והרוגע, בעת שלא היו נעים ממולמלים רק וישבים על מקומם, שם הוציאו הניצוה"ק, ועל כן נתיחס הענין אל המסעות ולא אל החניות, כי במסעם הוליכו עמם הן יקר מאד, משא"כ בזמן החני' עדיין לא נעשה דבר, עד תום הזמן שהוצרך להוציא יקר מזולל כפי רב הניצוה"ק בימים ההם.

גם בדרך הילוכם ביררו בני ניצוה"ק

והק' רביה"ק בדברי יואל (מסעי דף ר"ז) דעדיין ראוי להבין אף כי הוצרכו לחנות בכל אלו המקומות כדי לתקן ולברר הניצוה"ק משם, אבל למה המריח

פאר יעוץ און הדרכה
אין עניני שלום בית
רופט הרב יצחק לויפער
718-789-1456
שטרענג קאנפידענשיל - גוטע פרייזן
בהמלצת הרבנים שליט"א

הניצוצין קדישין להעלותן כידוע בן כל הגלויות, וכמו ששמעתי בעצמי מהגאון הגדול ש"ב ר' יוסף שאול נאמנואהן ז"ל שפעם אחת התאונן הבעש"ט הק' ז"ל מאד, ושאלו אותו תלמידיו מה זה וסיפר להם שהיה איש אחד שהיה לא טוב רח"ל ואחר מותו לא היה לו תיקן, והקב"ה ריחם על גשמתו, ויצא פסק שיתגלגל בצפרדע אחת ויהיה מונח בבאר מים בארץ רחוקה, ואם יבא בנו של האיש הזה למקום פלוני וישתה מי באר הזאת ויברך ברכה על המים, אז יהיה לאביו תיקן על זה.

אבל זה הבן היה עני גדול ולא היה דרכו לנסוע למרחקים לכן סיבב הקב"ה שיהיה משרת אצל עשיר אחד, והעשיר נחלה וצוה לו הרופאים לנסוע למקום פלוני (ששם היה הבאר הנ"ל) לעשות שם רפואות, ונסע העשיר לשם ולקח את המשרת (הוא בן האיש הנ"ל) עמו, ופעם אחת הלך המשרת עם הבעה"ב לשאוף אויר צח, ופתאום נצמא המשרת למים צמאון גדול עד כלות הנפש, וזה היה מחמת שהגיע למקום הבאר שנשמת אביו מונחת שם מגולגל בהצפרדע, וחפשו המשרת באר מים לשתות, וצמא הבאר הנ"ל והלך לשתות שם, ומחמת גודל צמאונו שכח ושתה בלא ברכה, ועל ידי זה התאונן כ"כ על הנשמה הנ"ל, שכ"כ סיבב הקב"ה שיהיה לה תיקן ולסוף היה כמו שהיה, ומי יודע מה יהיה הסוף עם הנשמה הזאת כן סיפר הבעש"ט הק' ז"ל.

וסיים הגאון הנ"ל לכן אני נוהג כשאני בא למקומות הרחוקים למרחצאות כפקודת הרופאים עלי, אני הולך לכל מעין שיש שם לשתות מימיה בברכה תחלה וסוף, אפשר יש שם איזהו גלגול שעל ידי זה אני בא לכאן לתקן זאת, כן שמעתי מפיו של הגאון הנ"ל.

והנה א"י בספר תורת חיים לכ"ם ר"ת כ"די למהרנו מ'קליפתינו מ'טומאתינו, וזה שאה"כ כאן כל המקום אשר תדרך כף רגלכם בו, לכם יהיה לכ"ם ר"ת כ"די למהרירם מקליפתיכם ממטמאתיכם כנ"ל, היינו שתדעו שבכל מקום שאתם באים מסתמא צריכין אתם לתקן בשם איזהו תיקן כ"די למהר מקליפה ממומאה ונסבב כן משמים שתבואו למקום זה שצריכים אתם לתקן והבן עכ"ל האמרי יהודה. והנה פ"י זה עולה בקנה אחת עם האמור שגם בדרך הליכתם תיקנו וברירו ניצוה"ק, וידייק ביותר לפ"ז מה שאמר הכתוב כל המקום אשר תדרך כף רגלכם, שזה קאי גם על הליכה במדבר, ואמר כי לא לבד על המקום שחניתם שם ימים ושנים לכם יהי, היינו ששם הוצאתם ניצוה"ק, [הרמזו בתיבת לכ"ם כנ"ל], אלא גם בכל מקום אשר "תדרך כף רגלכם" לכם יהיה, כי גם ההליכה וגם החני' לצורך אחת הם, ובזה תבין למה תצטרכו לילך במדבר ולא יספיק לכם התניות לחד.

בכוונה הראוי' מתחלה יזכה לתקן כל הניצוה"ק

ומעתה לפי הנ"ל נמצא שאע"ג לפעמים בדרך אשר הוא הולך מוכרח הוא לתקן שם ניצוה"ק, ומה' דרכו יחפין, אמנם יתכן שיחמיא המטרה, ולא די שלא יתקן אלא שיקלל, ולפ"ז מהיכן נדע אם דרכנו עלה לרצון או לא. אבל הדבר פשוט, דכשנבקע אצלו מתחלה שהמסע והדרך הוא על פי ה', ודרך אמונה בחרתי, וממנו נסתבב צורך הנסיעה, ואף שאין אתו יודע עד מה, אעפ"כ בטח הוא לצורך תיקון הנפש שלו, אז בכה"ג השי"ת ממציא לו הניצוה"ק לתקנם.

ודרכו יחפין, אבל אם הוא איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת, שכל המסעות הוא ע"פ ה', או אפשר לפעמים שלא יעלה בידו לתקן נפשו, ולא יועיל לו כלום כל המלמול והמזרח.

המסעות והמלמולים של כל נפש ישראל הוא לצורך

תיקון וביורור ניצוה"ק

והנה ידוע מש"כ בדגל מחנה אפרים (בפרשתן) בשם הבעש"ט שהמ"ב מסעות עובר כל אדם ואדם במשך ימי חייו ע"כ. (ועי' עוד בשם משמואל תרע"ו ד"ה והנה בענין מסעות), ועי' באמרי נועם (בפרשתן) שענין הוצאת הניצוצות הוא כמו שאחז"ל (ב"ר ס"ח ג') יש שהולך אחרי זיווגו ויש שזיווגו הולך אצלו, כי מי שמטיב מעשיו כהוגן, אז כל הניצוצין קדישין השייכים לשורש נשמתו באים אצלו להעלותם, ובאם לאו צריך לכתת רגליו בגלות למצוא אותם המגיעים לחלקו ע"כ.

והנה ממוצא הדברים דלעיל יש לנו לקבל לקח ומוסר, כי לפעמים הולך להאדם שלא כסדר המדרגה, והוא נע וגד הולך ושב ממקום למקום, הן שלפעמים הוא ממולמל בפועל מעיר לעיר, והן שלפעמים אין שלום בעצמו, ונפשו מבוהלת בוקה ומבוקה ומבולקה, ולפעמים נתקיים בו ומוצא אני את האשה וגו', וימרהו ורבו וגו'.

הלא ידע אינש בנפשו, מה שלמדן אנו מפרשה זו, כי לא רק התניות וההפסקות שיושבים ושוהים במקום אחת ימים הרבה בלי צער ומורה, הם מעילין להוצאת הניצוצין לתיקון הנפש, אלא אף גם המסעות, שמוצא עצמו ממולמול בלי ישוב הדעת הראוי, וזה המועיל לשלימות נפשו לא פחות מהשיבה בנחת ולא בצער. ומתאים לזה האימרא מצדיקים על המשנה, אל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה, דר"ל שמא רצון ה' הוא שלא תפנה, ועל אופן זה תעבוד את השי"ת ולא אחרת, וזה מה שלמדים ממסעות אלו, שבין המסעות ובין התניות היו על פי ה'.

ואולי שלדורות העתידים העיקר המועיל לשלימות הנפש הוא המסעות והמלמול, צער והדחוק ממקום למקום, כי כן גזרה חכמתו ית', שכולם יבואו לשלימות תיקון נפשם ואך ורק בדרך זה יתבצע מעשהו, ומטעם זה יתיחסו המ"ב מסעות ע"ש "המסע" כי לדורות נאמרה והבן.

ואחשבה לדעת לפ"ז לפרש מקרא קודש הנמצא בפתח דברינו, וכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' ואלה מסעיהם למוצאייהם, והקשינו להבין שינוי הלשון בפסוק, ואולי ירמזו על מש"כ לעיל שצריך טרם הנסיעה ליישב דעתו, שתכלית הנסיעה הוא לצורך הוצאת הניצוה"ק ולשלימות נפשו, ואז אף שלא יראה ולא ירגיש כל משך זמן הנסיעה ידע נאמנה כי פעל ועשה המוטל עליו, וזה שאמר הכ' וכתב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי ה', מוצאייהם היינו הוצאת ניצוצי הק', שצריך שיקדים למסעיהם, היינו טרם הנסיעה ידע בנפשו כי עיקר ותכלית המלמול והצער והמזרח הוא הוצאת ניצוצי הק', וזה צריך שיקדים בנפשו מתחלה, ואז ואלה מסעיהם למוצאייהם, היינו אף שבמשך הנסיעה לא חלי ולא מרגיש, אבל סוף סוף תיקן נפשו בהוצאת וביורור הניצוצי הק' בידעה בתחלה שהוא על פי ה'.

בעריכת הרב יצחק לויפער פאר שאלות און הערות אדער צו באקומען דעם גליון binyan@yeshivanet.com

ביטע האלטן די גליונות פרווואט און נישט צושפרייטן אין בתי מדרשים.